

Надруковано: Слободяник, Ю. Б. Інформаційні технології в галузі пасажирського автотранспорту [Текст] / Ю. Б. Слободяник // Труды международной научно-практической конференции 17-18 декабря 2005 г. – Харьков : НТУ «ХПИ», 2005. – С. 132.

УДК 656.3

Ю.Б. Слободяник, кандидат економічних наук, м. Суми

ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ В ГАЛУЗІ ПАСАЖИРСЬКОГО АВТОТРАНСПОРТУ

Розвиток ринкових відносин поставив перед підприємствами пасажирського автотранспорту задачу запровадження нових технологій, зокрема автоматизованої системи диспетчерського контролю та управління автотранспортом.

Відповідно до Стратегії розвитку автотранспортної галузі України передбачається створення єдиного диспетчерського центру автотранспортного ринку України. Це надасть можливість організувати ефективні та безпечні автоперевезення; здійснювати оперативний контроль за рухом транспортних засобів; оперативно виявляти дорожньо-транспортні пригоди, аварії; здійснювати моніторинг автотранспортного ринку; аналізувати обсяги та напрями перевезень; розробляти маршрутну мережу тощо.

Як відмічають фахівці, запровадження такої системи є економічно ефективним і дозволяє скоротити експлуатаційні витрати за рахунок

збільшення продуктивності праці та економії палива, зменшити кількість дорожньо-транспортних пригод за рахунок підвищення безпеки руху, підвищити якість обслуговування пасажирів.

З точки зору державних органів управління галуззю диспетчерська система надає широкі можливості в сфері контролю за дотриманням учасниками автотранспортного ринку вимог транспортного та податкового законодавства, умов ліцензування, правил перевезення пасажирів тощо.

Але при створенні автоматизованої системи диспетчерського контролю та управління автотранспортом, на нашу думку, необхідно також врахувати інтереси споживачів автопослуг.

Дослідження шведських фахівців стосовно цього питання дозволили узагальнити інформацію, яка необхідна пасажирам і яку має акумулювати запропонована система диспетчерського контролю. Це можливість планування оптимальних маршрутів поїздки, оперативна інформація у разі порушення роботи транспорту, інформація щодо надійності та безпеки автотранспорту загального користування, спеціальні попередження для пасажирів, статистична транспортна інформація.

Головна проблема впровадження такої диспетчерської системи полягає у відсутності джерел фінансування. Розробники стратегії розвитку автотранспортної галузі України пропонують обов'язкове підключення всіх учасників автотранспортного ринку до єдиної диспетчерської мережі. Це надасть можливість збирати так звану абонентську плату, за рахунок якої і будуть проводитися витрати по створенню єдиного диспетчерського центру. Але, одночасно, це створює проблему контролю за надходженням та розподілом коштів.

Вважаємо, що на першому етапі запровадження диспетчерського центру не можна обійтися без часткового, або навіть повного фінансування з бюджету, що дозволить значно скоротити терміни впровадження системи.

